

**BUKANA
YA PAIA**

MOLAO WA KGOHALETSO YA PHIHLELLO YA TLHAHISOLESSEDING

**E Lokisitswe ka ho ya ka karolo ya 14 ya Molao wa
Kgothaleto ya Phihlello ya Tlhahisoleseding 2 wa 2000**

2024

national treasury

Department:
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

LENANE LA TSE KAHARE

1. LENANE LA DI-ACRONYM (MANTSWE A BOPILWENG KA DITLHAKU TSA HO QALA TSA MABITSO) MMOHO LE DIKGUTSUFATSO	1
2. MORERO WA BUKANA YA PAIA.....	2
3. HO THEHWA HA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA	3
4. SEBOPEHO SA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA LE MESEBETSI YA LONA	4
4.1 SEBOPEHO.....	4
4.2 MESEBETSI YA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA	4
4.2.1 TAOLO YA MATLOTLO LE DIKOLOTO.....	4
4.2.2 OFISI YA DITEKANYETSO TSA DITJHELETE.....	4
4.2.3 DITSHEBELETSO TSA KGWEBO	5
4.2.4 KAROLO YA LEANO LA MORUO	5
4.2.5 KAROLO YA LEANO LA LEKGETHO LE MOKGA WA DITJHELETE.....	5
4.2.6 KAROLO YA LEANO LA MORUO LA MATJHABA LE LEBATOWA.....	5
4.2.7 DIKAMANO TSA MEBUSO E KA HARA NAHA	6
4.2.8 OFISI YA MOBALAMATLOTLO KAKARETSO.....	6
4.2.9 KAROLO YA DITJHELETE TSA SETJHABA	6
4.2.10 OFISI YA MOHLANKA E MOHOLO YA REKANG THEPA LE DITSHEBELETSO (O-CPO).....	6
5. DINTLHA TSA BOHLOKWA TSA BAO O KA ITEANYANG LE BONA BAKENG SA HO FIHLELA TLHAHISOLESEDING YA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA	7
5.1 MOHLANKA E MOHOLO WA TLHAHISOLESEDING.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.2 MOTLATSIS WA MOHLANKA WA TLHAHISOLESEDING.....	7
5.3 DINTLHA TSE AKARETSANG TSA BAO O KA ITEANYANG LE BONA BAKENG SA PHHLELLO YA TLHAHISOLESEDING	7
6. DITHAROLLO TSE LENG TENG MABAPI LE HO NKA MOHATO KAPA HO HOLEHA HO NKA MOHATO KE LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA.....	8
7. TATAISO YA KAMOO O KA SEBEDISANG PAIA LE KA MOO O KA KGOANG HO FIHLELA TATAISO.....	9
8. DIHLOPHA TSA DIREKOTO TSA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA TSE FUMANEHANG NTLA LE HORE MOTHO A ETSE KOPO YA HO DI FIHLELA.....	11
9. DIHLOOHO TSEO LEFAPHA LE TSHWERENG DIREKOTO TSA TSONA LE DIHLOPHA TSA DIREKOTO TSE TSHWERWENG KE LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA.....	13
9.1 DIREKOTO TSA DITSHEBETSO TSA LETSATSIS LE LENG LE LE LENG KAPA MESEBETSI LE DITUMELLANO TSA BOHLOKWA TSE AMANANG LE DIHLOPHA TSE LATELANG:.....	13
9.2 DIKAMANO TSA MEHLADI YA DITABA LE DIKGOKAHANO	13
9.3 KAROLO YA TEKALO YA KAHARE: E TLALEHA KA DITEKOLO TSE LATELANG	14
9.4 MOHLANKA E MOHOLO WA DIKOTSI	14
9.5 KAROLO YA DITSHEBELETSO TSA KGWEBO	14
9.6 KAROLO YA LEANO LA MORUO LA MATJHABA LE LA LEBATOWA	16
9.7 MOHLANKA E MOHOLO YA REKANG THEPA LE DITSHEBELETSO.....	16

9.8	LEANO LA LEKGETHO LE MOKGA WA DITJHELETE	17
9.9	OFISI YA MOBALAMATLOTLO KAKARETso.....	18
9.10	OFISI YA DITEKANYETso TSA DITJHELETE	21
9.11	DITJHELETE TSA SETJHABA	22
9.12	DIKAMANO TSA MEBUSO E KA HARA NAHA (IGR)	23
9.13	LEANO LA MORUO	24
9.14	TAOLO YA MATLOTLO LE DIKOLOTO.....	25
10.	DITSHEBELETso TSE LENG TENG BAKENG SA SETJHABA HO TSWA HO LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA LE KA MOO BA KA FihLELANG DITSHEBELETso TSEO	26
10.1	DI-RSA <i>RETAIL SAVINGS BOND</i>	26
10.2	HO REKA DI- <i>RETAIL BOND</i>	26
10.3	<i>E-TENDERS PORTAL</i>	27
11.	HO SEBETSWA HA TLHAHISOLESERING YA MOTHo KA SEQO.....	29
11.1	HO BOKELLA TLHAHISOLESERING YA MOTHo KA SEQO	29
11.2	TLHAHISOLESERING YA MOTHo KA SEQO EO RE E BOKELLANG	29
11.3	KA MOO RE SEBEDISANG TLHAHISOLESERING YA MOTHo KA SEQO	30
11.4	TLHAHISOLESERING YA MOTHo KA SEQO HO BATHO BA BORARO.....	30
11.5	KA MOO RE SIRELETsANG TLHAHISOLESERING YA HAO YA SEQO.....	31
11.6	POKELLO YA TLHAHISOLESERING YA MOTHo KA SEQO KA WEBOsAETE YA RONA:.....	31
12.	HO FUMANEHA HA BUKANA	32
13.	HO NKA KAROLO HA SETJHABA HA HO HLAHISWA LEANO LE HA HO SEBEDISWA MATLA KAPA HO PHETHWA DITSHWANELO KE LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA.....	32
14.	NTJHAFATso YA BUKANA	33

1. LENANE LA DI-ACRONYM (MANTSWE A BOPILOWENG KA DITLHAKU TSA HO QALA TSA MABITSO) MMOHO LE DIKGUTSUFATSO

“CEO”	<i>Chief Executive Officer</i> [Mohlanka e Moholo wa Phethahatso]
“DIO”	<i>Deputy Information Officer</i> [Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding];
“IO”	<i>Information Officer</i> [Mohlanka wa Tlhahisoleseding];
“Letona”	Letona la Toka le Ditshebeletso tsa Tlhabollo;
“PAIA”	<i>Promotion of Access to Information Act</i> [Molao wa Kgothaleto ya Phihlello ya Tlhahisoleseding wa Nomoro ya 2 wa 2000 (jwalo ka ha o fetotswe)];
“PFMA”	<i>Public Finance Management Act</i> [Molao wa Taolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba wa Nomoro ya 1 wa 1999 jwalo ka ha o fetotswe];
“POPIA”	<i>Protection of Personal Information Act</i> [Molao wa Tshireletso ya Tlhahisoleseding ya Motho ka Seqo wa Nomoro ya 4 wa 2013];
“Bolaodi”	Bolaodi ba Tlhahisoleseding;

2. MORERO WA BUKANA YA PAIA

Bukana ena ya PAIA ke ya bohlokwa ho thusa setjhaba-

- 2.1 Ho lekola mofuta wa direkoto tseo e ka nna ba di se ntse di le teng (Lekaleng la Ditjhelete la Naha), ntle le ho tshwanela ho romela kopo ya semmuso ya PAIA;
- 2.2 Ho ba le kutlwisiso ya ka moo se ka etsang kopo ya ho fihlela rekoto ya (Lekala la Matlotlo la Naha);
- 2.3 Ho fihlela dintlha tsohle tse tshwanetseng tsa ho iteanya le batho ba tla thusa setjhaba ka direkoto tseo ba batlang ho di fumana;
- 2.4 Ho tseba ditharollo tse leng teng ho tswa ho Lekala la Matlotlo la Naha mabapi le kopo ya phihlello ya direkoto, pele ba ka ya ho Bolaodi kapa Makgotleng a Dinyewe;
- 2.5 Ho hlalosa ditshebeletso tse leng teng bakeng sa setjhaba ho tswa (Lekaleng la Ditjhelete la Naha), le ka moo ba ka fihlelang ditshebeletso tseo;
- 2.6 Ho hlalosa tataiso ya ka moo ba ka sebedisang PAIA, jwalo ka ha e ntjhafaditswe ke Bolaodi le ka moo ba ka kgonang ho e fihlela;
- 2.7 Haeba Lekala la Matlotlo la Naha le tla sebetsa tlhahisoleseding ya motho ka seqo, morero wa ho sebetsa tlhahisoleseding ya motho ka seqo le tlhaloso ya dihlopha tsa dintlha tsa batho le ya tlhahisoleseding kapa dihlopha tsa tlhahisoleseding tse amanang le hoo;
- 2.8 Ho tseba haebe Lekala la Matlotlo la Naha le rerile ho fetisa kapa ho sebetsa tlhahisoleseding ya motho ka seqo ka ntle ho Rephaboliki ya Afrika Borwa le baamohedi kapa dihlopha tsa baamohedi ba tla fuwa tlhahisoleseding eo ya motho ka seqo; le
- 2.9 Ho tseba haebe Lekala la Matlotlo la Naha le na le mekgwa e sireletsehileng ya ho netefatsa ho ba sephiring, ho hlompheha le ho fumaneha ha tlhahisoleseding ya motho ka seqo e tla sebetswa.

3. HO THEHWA HA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA

3.1 Maikemisetso/Thomo

Thomo ya semolao ya Lekala la Matlotlo la Naha e theilwe hodima Kgaolo ya 13, Karolo 216(1) ya Molaotheo, e laelang hore ho thehwe Lekala la Matlotlo la Naha ho etsa bonnete ba hore ho sebeletswa pepeneneng, ho ba le ditaolo tsa ditjhelete tse nang le boikarabelo hape tse utlwahalang tsamaisong ya Ditjhelete tsa Setjhaba tsa naha. Seabo se boela se hlaloswa hape ho ya pele ke Molao wa Taolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba (1999) le Molao wa Taolo ya Ditjhelete tsa Bomasepala (2003). Lefapha le fuwe thomo ya ho ntshetsa pele leano la lekeno la mmuso wa naha le ho hokahanya leano la lekala la moruo le fuputsang ka moo moruo ka kakaretso o sebetsang ka teng; ho etsa bonnete ba hore ho ba le botsitso le ho utlwahala ha mokgwatshebetso wa ditjhelete le ditshebeletso tsa ditjhelete; ho hokahanya dikamano tsa ditjhelete le kuno pakeng tsa mebuso e ka hara naha; ho tsamaisa tshebetso ya ho lokiswa ha ditekanyetso tsa ditjhelete; le ho qobella ho sebeletsa pepeneneng le tsamaiso e sebetsang hantle haholo mabapi le kuno le ditshenyehelo, matlotlo le dikoloto, mekga ya mmuso le ditheo tsa semolaotheo. Ka ho tshwanang, bakeng sa nako e ka tlasa tekolo melao ya Lekala la Matlotlo la Naha le dithomo tse ding di tla dula di ntse di sebetsa.

4. SEBOPEHO SA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA LE MESEBETSI YA LONA

4.1 Sebopeliso

national treasury
Department
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SEBOPEHO SA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA LE MESEBETSI YA LONA

Jaolo ka la 1 Photo 2024

 <p>ENOCH GODONGWANA Letona la Ditjhelete</p>	 <p>DAVID MASONDO Motlatsi wa Letona la Ditjhelete</p>	 <p>ASHOR SARUPEN Motlatsi wa Letona la Ditjhelete</p>	 <p>DUNCAN PIETERSE Molaodi Kakaretso</p>	<p>BOIPUSO MODISE HLOOHO: Leano la Moruo</p> <ul style="list-style-type: none"> Mosotho le Boletsi Leano la Macroeconomic Leano la Macroeconomic Tekolo ya Setjhaba sa Taolo 	<p>STADI MNGOMEZULU HLOOHO: Ditshelobetsa tsa Kgwebo</p> <ul style="list-style-type: none"> Dipensjhele le Tshelobetsa tse yang ka Mawa Tsamaiso ya dibaka tsa baerobetsi Taolo ya ditjhelete Thekenoloji ya Tlhabisoleseding ya Diligakahano Taolo ya Difalithi Taolo ya Tshelobetsa 	<p>MENDOE NTSWAHLANA HLOOHO: Ofisi ya Mohlanka e Moholo ya Rekiang Thepa le Ditshelobetsa</p> <ul style="list-style-type: none"> Kontroloa tse Hlophisoang bakeng sa thepa kapa ditshelobetsa tse hlophisoang Leano, Ditshelobetsa le Mameo a Amohelohang a SCM Ho Reka Thepa le Ditshelobetsa ka ho ya ka Mawa Tshelobetsa ya Ditekanyetso ya SCM Tlhabisoleseding, Diligakahano le Thekenoloji ya SCM Taolo, Tebello le Ho Ikamahanya le Molao ha SCM 	<p>EDGAR SISHI HLOOHO: Ofisi ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete</p> <ul style="list-style-type: none"> Thero ya Ditshenyehelo Dipalopalo tsa Ditjhelete tsa Setjhaba Tshelobetsa le Ntshelobetsa ya Matjhaba Leano la Lekeno la Mmuso Yantlwa ya Taolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba Yantlwa ya Ditjhelete tsa Mkgwa wa Mmuso 	<p>MMKAGOSHI LEKHETHE HLOOHO: Taolo ya Matlotlo le Dikoloto</p> <ul style="list-style-type: none"> Tebello ya Mkgwa Taolo Dikoloto Tshelobetsa tsa Ditjhelete Mameo le Taolo ya Dikoloto Taolo le Hlophiso ya Ditjhelete
				<p>RENDANI RANDELA HLOOHO E TSHWERENG MOKOBOBO: Ditjhelete tsa Setjhaba</p> <ul style="list-style-type: none"> Ditshelobetsa tsa Tika le Tshelobetsa Ditshelobetsa tsa Moruo Ditshelobetsa tsa Tsamaiso Tshelobetsa le Mafapha a Amanang le yona le Mesebetsi Boholo le Ntshelobetsa ya Setjhaba Ntshelobetsa ya Dibaka tsa Dilimo le Merako ya Mafapha 	<p>OGALALETSENG GAAREKWE HLOOHO E TSHWERENG MOKOBOBO: Dikamano tsa mafapha a kahara mmuso</p> <ul style="list-style-type: none"> Dikamano tsa mafapha a kahara mmuso Hlophiso le Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Setjhaba Mameo le Thero ya mafapha a ka hare mmuso Merako le mameo ya mebuso ya diprovese le seibae Hlophiso le Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Diprovese Yantlwa ya Ntshelobetsa ya Bualikano 	<p>CHRISTOPHER AXELSON HLOOHO E TSHWERENG MOKOBOBO: Leano la Lekgetho le Mkgwa wa Ditjhelete</p> <ul style="list-style-type: none"> Ntshelobetsa ya Mkgwa wa Ditjhelete Ditshelobetsa tsa Ditjhelete Boholo ha Ditjhelete Hlophiso ya Lekgetho la Moruo Mameo wa Lekgetho la Semelao 	<p>MARLON GESWINT HLOOHO E TSHWERENG MOKOBOBO: Leano la Moruo wa Matjhaba le Lebatowa</p> <ul style="list-style-type: none"> Nyaloano ya Moruo wa Afrika Multilateral Development Banks & Concessional Finance Meharaka ya Lefatsho Lahlile le e ntsheng e hlalabela Hlophiso ya Naha le Dibalo tse ding tse ka Amanang 	<p>SHABEER KHAN HLOOHO: Ofisi ya Mabalamatlotlo Kakaretso</p> <ul style="list-style-type: none"> Kabo ya Boligoni Nyaloano ya Moruo wa Afrika Tshelobetsa le Nyaloano ya Buhalamatlotlo Tshelobetsa ya Mkgwa ya Kahara Taolo ya Dikoloto Ditshelobetsa tsa Tshelobetsa ya Setjhaba Tebello ya Taolo le ho Ikamahanya le Molao Ditshelobetsa tsa Tshelobetsa le Bopetso Meganyabetsa tsa Ditjhelete Meganyabetsa tsa Taolo e nang le Nyaloano ya Ditjhelete (IFMS)
				<p>OFISI YA MOLAODI KAKARETSO</p> <ul style="list-style-type: none"> Dikamano le Mefaladi ya Dibaka le Diligakahano Molao Ditshelobetsa tsa Molao Tekolo ya Kahara 	<ul style="list-style-type: none"> Taolo ya Dikoloto tsa Kgwebo 			

4.2 Mesebetsi ya Lekala la Matlotlo la Naha

4.2.1 Taolo ya Matlotlo le Dikoloto

Mosebetsi wa Karolo ya Taolo ya Matlotlo le Dikoloto ke ho ba le boikarabelo ba ho laola potfolio ya matlotlo le dikoloto tsa mmuso ho etsa bonnete ba hore ho ba le tsamaiso e bohlae ya ditjhelete, tlhophiso botjha ya matlotlo, taolo ya ditjhelete le taolo e ntle haholo ya potfolio ya dikoloto tsa mmuso mona lapeng le dinaheng tsa ka ntle.

4.2.2 Ofisi ya ditekanyetso tsa ditjhelete

E hokahanya tshelobetsa ya ditekanyetso tsa ditjhelete tsa naha. Hona ho kenyelletsa ho hokahanya kabo ya mehlodi ya thuso bakeng sa ho fihlela dintho tse ka sehloohong tsa dipolotiki tse behuweng ke mmuso. Le ha mameo a ditokomane tse hlahiswang ka ditekanyetso tsa ditjhelete a se a ntse a kgahlisa, Ofisi ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete e ntse e phehalletse ho ntlafatsa boleng, ho sebediseha le hlophollo ya diphatlalatsa tse hlahisitsweng. Karolo hape e fana ka dikeletso tsa leano la ditjhelete, e lebelatse thero ya ditshenyehelo le tshelobetsa ya ditekanyetso tsa ditjhelete tsa naha, le ho etella pele lenaneo la ho fetola ditekanyetso tsa ditjhelete, le hokahanya thuso ya setekgeniki ya matjhabang le ditjhelete tsa dimpho, le tshelobetsa ditshebedisano tsa mekgwa ya mmuso le ya poraefete (PPPs), mme bokelletsa dipalopalo tsa Ditjhelete tsa Setjhaba.

4.2.3 Ditshebeletso tsa Kgwebo

Karolo ya Ditshebeletso tsa Mokga e na le boikarabelo ba moralo wa taolo ya lefapha mme sepheo sa yona ke ho theha tikoloho ya ho sebetsa e nang le tlhahiso le boqapi e tla ntshetsa pele ho sebetsa hantle haholo.

4.2.4 Karolo ya Leano la Moruo

Mosebetsi wa Karolo ya Leano la Moruo ke wa bohlokwa haholo bakeng sa ho bopa le ho hokahanya maano a tshwanetseng a kgolo le ntlafatso a tla matlafatsa ho thehwa ha mesebetsi. Boikarabelo ba bohlokwa ba Karolo ya Leano la Moruo ke ho fana ka dikeletso ka leano mabapi le ntshetsopele ya diphuputso tsa ka moo moruo o sebetsang ka teng ka kakaretso, ntshetsopele ya moruo matjhabeng le ditaba tsa ka moo moruo o sebetsang ka teng ka kakaretso. Karolo ena e etsa hona ka ho hlopholla leano, e etsa diteko tsa boemo le ho hlahisa ditekanyetso tsa ka moo moruo o sebetsang ka teng ka kakaretso, haholoholo mabapi le kgolo, boemo ba ka ntle le infleishene. Ditekanyetso di eletsa ka leano la moruo, moralo wa lekeno la mmuso, ditekanyetso tsa lekgetho le mawa a taolo ya dikoloto.

4.2.5 Karolo ya Leano la Lekgetho le Mokga wa Ditjhelete

Mosebetsi wa Karolo ya Leano la Lekgetho ke ho ba le boikarabelo ba ho eletsa Letona la Ditjhelete ka ditaba tsa leano la lekgetho tse hlahellang ho ditshiya tsohle tse tharo tsa mmuso. Mosebetsi wa Karolo ya Leano la Mokga wa Ditjhelete ke ho ba le boikarabelo ba rera le ho rala melao bakeng sa mokga wa ditjhelete kaofela mme e sebetsa mmoho le di-ejensi tsa taolo tse jwalo ka Boto ya Ditshebeletso tsa Ditjhelete, mafapha a Tebelo ya Ho Banka le Taolo ya Phapanyetsano (ao jwale a tla bitswa Tebelo ya Ditjhelete) a Banka ya Risefe le *Financial Intelligence Centre*. Karolo e na le boikarabelo ba dikamano pakeng tsa Lekala la Matlotlo la Naha le Banka ya Risefe ditabeng tse amanang le bolebedi ba dibanka, botsitso ba tsa ditjhelete le mokgwatshebetso wa ditefello tsa naha.

4.2.6 Karolo ya Leano la Moruo la Matjhaba le Lebatowa

Lenaneo/karolo ena e laola dikgahleho tsa Afrika Borwa tsa ho bopa maano a lebatowa le a lefatshe lohle a ntshetsang pele maikemisetso a moruo, ditjhelete le ntshetsopele ya naha le a Afrika ka bophara. Mananeo a manyenyane a kenyelletsa: (a) Tsamaiso ya Lenaneo bakeng sa Dikamano tsa Ditjhelete tsa Matjhaba; (b) Tshebedisano Moruong le Dinaha tsa Matjhaba; (c) Nyalano le Tshehetso ya Afrika; (d) Ditheo tsa Ntshetsopele ya Dithuso tsa Ditjhelete tsa Matjhaba le (e) Diprojeke tsa Matjhaba.

Karolo ya Lenaneo la Taolo baken sa Dikamano tsa Ditjhekete le Dinaha tsa Matjhaba e tshehetsa thero, tebelo le phano ya diketsahalo tsa lenaneo. Karolo ya Tshebedisano ya Moruong le Dinaha tsa Matjhaba e tsepamisa maikutlo ntlafatsong ya ho nka karolo ha Afrika Borwa ditheong tsa moruo tsa matjhaba le tsa lebatowa, mohlala, sehlopha sa dinaha tsa African Development Bank (AfDB); Group of 20 (G20); Brazil-Russia-India-China-South Africa (BRICS) le International Monetary Fund (IMF). Lekala la Tshehetso le Nyalano ya Dinaha tsa Afrika le sebetsa jwalo ka mokgwa oo Lekala la Matlotlo la Naha le rerisanang le Afrika ka Southern African Customs Union (SACU); Southern African Development Community (SADC)

le *African Union (AU)*. Ho susumetsa kgwebo; ho tsetela meralong ya motheo le ho matlafatsa dikamano tsa mahlakore a mabedi le dinaha tse ka sehloohong. *Ditheo tsa Dithuso tsa Ditjhelete tsa Ntshetsopele tsa Matjhaba* di fana ka ditefello le dikabelo ditheong tsa ntshetsopele tsa matjhaba le dibankeng tsa dinaha tse ngata. Ditjhelete di fetisetswa ho *AfDB; African Development Fund (ADF) le World Bank Group (WBG)* bakeng sa dishere le ditefello tsa ho tshehetsa ntshetsopele ya Afrika le phihlello ya dikadimo tseo ho fanwang ka tsona ka diphelelo tse bonolo le dithuso ho Dinaha tsa Lekeno le Tlase. *Diprojeke tsa Matjhaba* di thusa ka ditjhelete diprojeke tsa matjhaba le ho kena dipakeng jwalo ka *Commonwealth Fund* bakeng sa tshebedisano ya setekgeniki le Fasilithi ya Ditjhelete tsa Matjhaba bakeng sa Ho Tiiswa ha Masole a Mmele ka *Global Alliance for Vaccines and Immunization (GAVI)*.

4.2.7 Dikamano tsa Mebuso e ka hara Naha

Karolo ena e na le boikarabelo ba ho hokahanya dikamano tsa ditjhelete pakeng tsa mebuso ya naha, diprovence le selehae ekasitana le ho kgothaletsa thero ya ditjhelete ya diprovence le bomasepala, tlaleho le tsamaiso.

4.2.8 Ofisi ya Mobalamatlotlo Kakaretso

Karolo ena e batla ho fihlela ho ikarabella setjhabeng ka kakaretso ka ho kgothaletsa ho sebeletsa pepeneneng le ho sebetsa ka tsela e tsamayang hantle haholo phanong ya ditshebeletso. E beha maano a matjha le ditshebetso tsa bobalamatlotlo a mmuso, mme e ntlafatsa a seng a ntse a le teng, ho etsa bonnete ba hore ho ikamahangwa le maemo a amoheleng a Tshebetso e Ananetsweng ya Bobalamatlotlo ka Kakaretso. E tsepamisa maikutlo hape tokisong ya ditatemente tse kopaneng tsa ditjhelete le ho ntlafatswa ha dinako, nepahalo le ho tsamaya hantle ha ditlaleho tsa ditjhelete.

4.2.9 Karolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba

Karolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba e na le boikarabelo ba ho hlahloba ditshisinyo tsa ditekanyetso le ho lekola mekgwa ya phano ya ditshebeletso mafapheng a mmuso wa naha le ho ditheo tsa ona. Karolo hape e tsamaisa dikamano tsa Lekala la Matlotlo la Naha le mafapha a mang a naha, e fana ka tshehetso ya ditekanyetso tsa ditjhelete ho mafapha, mme e eletsa Letona la Ditjhelete le Lekala la Matlotlo la Naha ditabeng tsa mafapha le mmuso.

4.2.10 Ofisi ya Mohlanka e Moholo ya Rekang Thepa le Ditshebeletso (O-CPO)

Morero wa O-CPO ke: Ho ntjhafatsa mokgwatshebetso wa mmuso wa ho reka thepa le ditshebeletso hore e be o se nang leeme, o nang le tekano, o sebeletsang pepeneneng, o nang le tlhodisano, o bolokang ditjhelete; o etsang hore ho kgonahale ho ba le moruo o sebetsang hantle, tshebediso e tsamayang hantle hape e pepeneneng ya ditjhelete le mehlodi e meng ya thuso; ho kenyelletswa matlotlo a mmuso, bakeng sa phano ya ditshebeletso e ntlafetseng; le ho kgothaletsa, ho tshehetsa le ho qobella ho ba pepeneneng le tsamaiso e yang hantle haholo ya ho rekwa ha thepa le ditshebeletso ke mmuso le tebelo e utlwahalang ya matlotlo le mehlodi ya thuso ya mmuso.

5. DINTLHA TSA BOHLOKWA TSA BAO O KA ITEANYANG LE BONA BAKENG SA HO FihLELA TLHahISOLESEDING YA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA

5.1 Mohlanka wa Tlhahisoleseding

Lebitso: Dr Duncan Pieterse
Mohala: 012 315 5165
Emeile: duncan.pieterse@treasury.gov.za

5.2 Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding

Lebitso: Mong. Stadi Mngomezulu
Mohala: 012 315 5133
Emeile: stadi.mngomezulu@treasury.gov.za

Lebitso: Ms Patricia Tomotomo
Mohala: 012 395 6747
Emeile: patricia.tomotomo@treasury.gov.za

Lebitso: Ms Talent Mtungwa
Mohala: 012 315 5517
Emeile: talent.mtungwa@treasury.gov.za

Lebitso: Ms Ditshego Magoro
Mohala: 012 315 5102
Emeile: ditshego.magoro@treasury.gov.za

5.3 Dintlha tse akaretsang tsa bao o ka iteanyang le bona bakeng sa phihlello ya tlhahisoleseding

Emeile: paia@treasury.gov.za

Ofisi ya Naha / Ntlokgolo:

Aterese ya poso: Private Bag X 115, Pretoria, 0001
Aterese ya Moaho: 240 Madiba Street; Pretoria 0001
Mohala: 012 315 5111
Emeile: DGRegistry@treasury.gov.za
Webosaete: www.treasury.gov.za

6. DITHAROLLO TSE LENG TENG MABAPI LE HO NKA MOHATO KAPA HO HLOLEHA HO NKA MOHATO KE LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA

6.1 Ha o sa kgotsofala ka qeto efe kapa efe ya Mohlanka wa Tlhahisoleseding / Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding, o na le tokelo ya ho: -

- romela boipiletso ba kahare ho Letona la Ditjhelete; mme ha o sa kgotsofala ka qeto ya Letona la Ditjhelete, o ka etsa e nngwe ya tsena
- wa tletleba Bolaoding ba Tlhahisoleseding; kapa
- wa etsa kopo ya ho fumana thuso lekgotleng la dinyewe.

(a) Boipiletso ba Kahare;

- Boipiletso ba kahare bo lokelwa ho etswa ho bolaodi bo tshwanetseng, e leng Letona la Ditjhelete ho eso fete matsatsi a 60 kamora ho etswa qeto eo ke Mohlanla wa Tlhahisoleseding/Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding;
- O tshwanetse ho tlatsa “Foromo ya 4” – foromo e ya fumaneha ha o e kopa ho tswa ho Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding le webosaeteng ya Lekala la Matlotlo la Naha ho www.treasury.gov.za.
- Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding o tla o thusa le ho o tataisa tshebetsong yohle ya ho etsa boipiletso.

(b) Tletlebo ho Bolaodi ba Tlhahisoleseding

- Tletlebo e tshwanetswe ho etswa ka ho tlatsa “Foromo ya 5” mme e romelwe Bolaoding ba Tlhahisoleseding;
- Hona ho tshwanetse ho etsuwa ho eso fete matsatsi a 180 a khalendara ho tloha letsatsing leo Letona le entseng qeto ka lona; mme
- Bolaodi ba Tlhahisoleseding bo tla o thusa le ho o tataisa ka tshebetso ena yohle ya ho etsa tletlebo hape;

(c) Kopo e yang Lekgotleng la Dinyewe

- Kopo e tshwanetswe ho etswa ho eso fete matsatsi a 180 a khalendara ho tloha nakong eo qeto e entsweng ka yona ke Letona kapa qeto ya Bolaodi ba Tlhahisoleseding.
- Lekgotla le leng le le leng la Bomakgistrata le na le matla a ho mamela kopo ya PAIA; mme Tlelereke ya Lekgotla e tla ho thusa e be e ho tataise ka tshebetso ya ho romela kopo.

7. TATAISO YA KAMOO O KA SEBEDISANG PAIA LE KA MOO O KA KGOThANG HO FihLELA TATAISO

- 7.1 Bolaodi bo itse, ka ho ya ka karolo ya 10(1) ya PAIA, ba ntjhafatsa le ho etsa hore Tataiso e fetotsweng e fumanehe e leng ya ka moo o ka sebedisang PAIA (“Tataiso”), ka mokgwa le tsela e utlwisisehang ha bonolo, jwalo ka ha ho ka hlokwa ka mokgwa o utlwalahalang ke motho ya batlang ho sebedisa tokelo efe kapa efe e boletsweng ho PAIA le POPIA.
- 7.2 Bukana e fumaneha ka e nngwe le e nngwe ya puo tsa semmuso.
- 7.3 Bukana e boletsweng mona ka hodimo e kenyelletsa tlhaloso ya-
- 7.3.1 maikemisetso a PAIA le POPIA;
- 7.3.2 aterese ya poso le ya seterata, nomoro ya mohala le ya fekese le, ha e le teng, aterese ya poso ya elektroniki ya-
- 7.3.2.1 Mohlanka wa Tlhahisoleding wa mokga ka mong wa mmuso, le
- 7.3.2.2 Motlatsi e mong le e mong wa Mohlanka wa Tlhahisoleding wa mokga wa mmuso le wa poraefete ya behuweng ka ho ya ka karolo ya 17(1) ya PAIA le karolo ya 56 ya POPIA;
- 7.3.3 tsela le mokgwa wa kopo ya-
- 7.3.3.1 ho fihlela rekoto ya mokga wa mmuso eo ho buuwang ka yona karolong ya 11¹; le
- 7.3.3.2 ho fihlela rekoto ya mokga wa poraefete eo ho buuwang ka yona karolong ya 50²;
- 7.3.4 thuso e fumanehang ho tswa ho Mohlanka wa Tlhahisoleding wa mokga wa mmuso ka ho ya ka PAIA le POPIA;
- 7.3.5 thuso e leng teng ho tswa Bolaoding ka ho ya ka PAIA le POPIA;
- 7.3.6 ditharollo tsohle tsa molao tse leng teng mabapi le ho nka mohato kapa ho hloleha ho nka mohato ka tokelo kapa tshwanelo eo o e rweswang kapa e behwang ke PAIA le POPIA, ho kenyelletswa le mokgwa wa ho romela-
- 7.3.6.1 boipiletso ba kahare;
- 7.3.6.2 tletlebo Bolaoding; le

¹ Karolo ya 11(1) ya PAIA- Mokopi o tshwanetswe ho dumellwa ho fihlela rekoto ya mokga wa mmuso ha mokopi eo a ikamahanya le ditlhoko tsohle tsa mokgwatshebetso tse ka hara PAIA tse amanang le kopo ya ho fihlela rekoto eo; mme phihlelo ya rekoto eo ha e hanelwe ka ho ya ka lebaka lefe kapa lefe la ho hanela le boletsweng Kgaolong ya 4 ya Karolo ena.

² Karolo ya 50(1) ya PAIA- Mokopi o tshwanetswe ho dumellwa ho fihlela rekoto efe kapa efe ya mokga wa poraefete ha-

a) rekoto eo e hlokeha bakeng sa ho sebedisa kapa ho sireletsa ditokelo dife kapa dife;

b) motho eo a ikamahanya le ditlhoko tsa mokgwatshebetso tse ka hara PAIA tse amanang le kopo ya phihlelo ya rekoto eo; mme

c) phihlelo ya rekoto eo ha e hanelwe tlasa lebaka lefe kapa lefe la kganelo le boletsweng Kgaolong ya 4 ya Karolo ena.

- 7.3.6.3 kopo lekgotleng la dinyewe kgahlanong le qeto ya Mohlanka wa Tlhaahisoleseding wa mokga wa mmuso, qeto ya boipiletso ba kahare kapa qeto ya Bolaodi kapa qeto ya hlooho ya mokga wa poraefete;
- 7.3.7 dipehelo tsa dikarolo tsa 14³ le 51 tse laelang mokga wa mmuso le mokga wa poraefete, ka tatellano, ho bokeletsa bukana, le kamoo ho ka kgonwang ho fihlela bukana eo;
- 7.3.8 dipehelo tsa dikarolo tsa 15⁴ le 52 le tse lokisetsang ho utullwa ha dihlopha tsa direkoto ka boithaopo ke mokga wa mmuso le mokga wa poraefete, ka tatellano;
- 7.3.9 ditsebiso tse ntshitsweng ka ho ya ka dikarolo tsa 22⁵ le 54⁶ le mabapi le tefello e tshwanetsweng ho leshwa bakeng sa dikopo tsa phihlello; le
- 7.3.10 melawana e entsweng ka ho ya ka karolo ya 92⁷.
- 7.4 Ditho tsa setjhaba di ka lekola kapa tsa etsa dikhopi tsa Bukana ya Tataiso ho tswa diofising tsa mekga ya mmuso kapa ya poraefete, ho kenyelletswa le ofisi ya Bolaodi, dihoreng tse tlwaelehileng tsa ho sebetsa. Bukana ya Tataiso e ka fumaneha hape-
- 7.4.1 ha o e kopa ho Mohlanka wa Tlhaahisoleseding;
- 7.4.2 ho tswa webosaeteng ya Bolaodi (<https://www.justice.gov.za/infoereg/>).

---

³ Karolo ya 14(1) ya PAIA- Mohlanka wa tlhaahisoleseding wa mokga wa mmuso o tshwanetse hore a etse hore bukana e nang le tlhaahisoleseding e boletsweng temaneng ya 4 ka hodimo e ya fumaneha, ka bonyane dipuo tse tharo tsa semmuso.

⁴ Karolo ya 15(1) ya PAIA- Mohlanka wa tlhaahisoleseding wa mokga wa mmuso, a etsa hore ho fumanehe ka mokgwa o behuweng, tlhaloso ya dihlopha tsa direkoto tsa mokga wa mmuso tse fumanehang ka mokgwa o iketsahallang ntle le hore motho a etse kopo ya phihlello

⁵ Karolo ya 22(1) ya PAIA- Mohlanka wa tlhaahisoleseding wa mokga wa mmuso eo kopo ya phihlello e entsweng ho yena, o tshwanetse ho tsebisa mokopi ho lefa tefello e behuweng ya kopo (ha e le teng), pele ho ka tswelwa pele ho sebetsa kopo.

⁶ Karolo ya 54(1) ya PAIA- Hlooho ya mokga wa poraefete eo kopo ya phihlello e etswang ho yena o tshwanetse ho tsebisa mokopi ho lefa tefello e behuweng ya kopo (ha e le teng), pele ho ka tswelwa pele ho sebetsa kopo.

⁷ Karolo ya 92(1) ya PAIA e bolela hore – “Letona le ka re, ka tsebiso Lesedinyaneng la Mmuso, la beha melawana e mabapi le-

(a) taba efe kapa efe e hlokehang kapa e dumelletsweng ke Molao ona e behwe jwalo ka tataiso;

(b) taba efe kapa efe e amanang le ditefello tse boletsweng dikarolong tsa 22 le 54;

(c) tsebiso efe kapa efe e hlokwang ke Molao ona;

(d) tsele e tshwanang e tla sebediswa ke mohlanka wa tlhaahisoleseding wa mokga wa mmuso ha a etsa qeto ya hore ke dihlopha dife tsa direkoto tse tla fumaneha ka ho ya ka Karolo ya 15; mme

(e) taba efe kapa efe ya tsamaiso kapa ya mokgwatshebetso e hlokehang bakeng sa ho phethahatsa dipehelo tsa Molao ona.”

8. DIHLOPHA TSA DIREKOTO TSA LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA TSE FUMANEHANG NTLE LE HORE MOTHO A ETSE KOPO YA HO DI FIHLELA

Karolo ya 15 (1) ya PAIA e laela ditheo ho bolela direkoto tse fumanehang ka mokgwa o iketsahallang. Direkoto tse fumanehang ka mokgwa o iketsahallang hangata ha se tsa mofuta o se nang sephiri. Bongata ba direkoto tse welang sehlopheng sena di fumaneha webosaeteng ya Lekala la Matlotlo la Naha, www.treasury.gov.za, mme ha di hloke tshebetso e latelang melao e itseng hore di fihlele.

Dihlopha tsa direkoto tsena tse fumanehang ka mokgwa o iketsahallang di kenyelletsa:

Lefapha la Ditjhelete

- Tlhalisoleseding ka Lefapha
- Boemo ba Letona la Ditjhelete
- Boemo ba Motlatsi wa Letona la Ditjhelete

Tlhalisoleseding ka Lekala la Matlotlo la Naha

- Seabo sa Lekala la Matlotlo la Naha
- Boemo ba Molaodi Kakaretso
- Sebopeho sa Mokgatlo

Tlhalisoleseding ka Ditekanyetso tsa Ditjhelete

- Tekolo ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete
- Ditekanyetso tsa Ditshenyehelo tsa Naha
- Setatemente sa Leano la Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Nako e Bohareng (MTBPS)
- Ditekanyetso tse Lokisitsweng tsa Ditshenyehelo tsa Naha (AENE)
- Ditokomane tsa Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Diprovence
- Setatemente sa Leano la Ditekanyetso tsa Ditjhelete sa Nako e Bohareng

Tlhalisoleseding ka Dithendara

- Dipapatso tsa Dithendara
- Tlhalisoleseding le Ditokomane tsa Mekga e Kgethuweng
- Di-*Transversal Tender* / Dikonteraka/ Dikopo bakeng sa Ditshisinyo/ Dikopo tsa Tlhalisoleseding/ Ho bontsha Kgahleho
- Phatlalatso ya Ba Iketang
- Dikonteraka tseo ho entsweng Qeto ka Tsona
- Tlhalisoleseding ka Dithendara tseo ho fanweng ka tsona
- Tlhalisoleseding ya Ngodiso ya Databeise ya Bafepedi

Dikamano tsa Batsetedi

- Difantisi
- Dintlha le Tlhahisolesering ya Mmaraka
- Dintlha tsa Moruo
- Ditokomane tsa Leano

Ngodiso kapa Ho Busetswa ha Dikhampani tse Ntshitsweng Rejistareng

Dikgokahano le Mehlopi ya Ditaba

- Ditatemente tsa Semmuso tse nehwang ba Dikoranta
- Puo tse Tshetlehuweng
- Ditlhahiso
- Khalendara tsa Diketsahalo
- Diphatlatso
- Dipotso tsa Palamente

Ditekolo tsa Lekeno la mmuso tse Akaretsang Mekga e Fapaneng ya Mebuso

- Dipalopalo tsa lekgetho
- Ditlaleho tsa Selemo
- Diphatlatso tsa Selemo tsa Provense
- Meralo e yang ka Mawa ya Lekala la Matlotlo la Naha
- Meralo ya Tshebetso ya Selemo ya Lekala la Matlotlo la Naha
- Ditataiso tsa Lekala la Matlotlo

Melao

- PFMA (<http://ntintranet/legislation/pfma>)
- MFMA (<http://mfma.treasury.gov.za>)
- Melao e meng
- Dibili

9. DIHLOOHO TSEO LEFAPHA LE TSHWERENG DIREKOTO TSA TSONA LE DIHLOPHA TSA DIREKOTO TSE TSHWERWENG KE LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA

Ka ho ya ka PAIA, direkoto tse di tshwanetse ho etswa hore di fumanehe ha di kotjwa ke setjhaba ka ho latela mekgwatshebetso e behuweng jwalo ka ha ho lohothwa bukaneng ena, le ha ho le jwalo ho utullwa ha tsona ho ka hanelwa haebe ho sireleditswe ka mabaka a ho hanela ka ho ya ka kgaolo ya 4 ya Molao.

Bakeng sa morero wa ho thusa kopo ka ho ya ka Molao, dihlooho tseo direkoto tsa tsona di tshwerweng ke Lekala la Matlotlo la Naha le dihlopha tsa direkoto tse tshwerweng ka sehlooho ka seng di ka mokgwa o latelang:

9.1 Direkoto tsa ditshebetso tsa letsatsi le leng le le leng kapa mesebetsi le ditumellano tsa bohlokwa tse amanang le dihlopha tse latelang:

- Difaele tsa dipatlisiso tsa kahare tsa Lekala la Matlotlo la Naha.
- Dinyewe tse laolang ditokelo, dikamano le boitshwaro ba batho, dikhampani, mekgatlo le kgwebo le ngollano e amanang le hoo.
- Dinyewe tsa ho nka mehato ya semolao le ngollano e amanang le hoo.
- Ditshupiso, ditharollo, le ditaello tsa Komiti ya Phethahatso.
- Ditumellano le bakgathatema bafe kapa bafe ba ka ntle ho sa natswe hore ke motho ya mong, mmuso kapa tsamaiso.
- Ditumellano tsa Rente, Ditokomane tsa Thuo ya Thepa, di-*Mortgage Bond* tse Amanang le Thepa e Suthang le e sa Sutheng.
- Memorandamo wa Tshebedisano.
- Ditshebedisano tsa Mekga ya Mmuso le ya Poraefete.
- Ditokomane tsa Dithendara tse Fumanweng.
- Tebelo ya Molao.
- Ditherisano le Ditheo tse ding.
- Diprojeke.

9.2 Dikamano tsa Mehlopi ya Ditaba le Dikgokahano

- Leano la Dikgokahano
- Mesebetsi ya Dikgokahano tsa Mmuso
- Dikamano le Setjhaba
- Ditaba tsa Palamente

9.3 Karolo ya Tekolo ya Kahare: E tlaheha ka ditekolo tse latelang

- Ditekolo tsa Taolo
- Ditekolo tsa Tshebetso
- Ditekolo tsa Thekenoloji ya Tlhahisoleseding
- Ditekolo tsa Ho Ikamahanya le Molao
- Ditekolo tsa Forensiki
- Metsotso le ditlaleho tsa Komiti ya Tekolo

9.4 Mohlanka e Moholo wa Dikotsi

Enterprise Risk Management (ERM)

- Moralo wa ERM
- Direjistara tsa Dikotsi.
- Diphumano tsa Tekolo
- Ditlaleho le Metsotso ya Komiti ya Taolo ya Dikotsi

Business Continuity Management (BCM)

- Meralo ya BCM
- Ho ba Kgahlanong le Boqhekanyetsi le Taolo ya Ho ba Kgahlanong le Bobodu
- Ditlaleho tsa Dipatlisiso

Taolo ya Polokeho

- Taolo ya Polokeho ya Mmele
- Polokeho ya Tlhahisoleseding
- Polokeho ya Basebetsi
- Taolo ya Maemo a Tshohanyetso

Taolo ya Dibaka

- Ho Fumana Thepa le Ho Hlokomela Moaho
- Tsamaiso ya ditaba tsa ka lapeng
- Taolo ya Makoloi
- Taolo ya Ho Phaka Makoloi

9.5 Karolo ya Ditshebeletso tsa Kgwebo

9.5.1 Diprojeke le Tshehetso e yang ka Mawa

Taolo ya Direkoto

- Leano le Mekgwatshebetso ya Taolo ya Direkoto
- Databeise ya Difaele ka Sebele
- Moralo wa Ho Faela o Ananetsweng
- Ho Lahlwa ha Direkoto
- Kgothaletso ya Phihlello ya Tlhahisoleseding
- Kgothaletso ya Phihlello ya Tlhahisoleseding

Taolo ya Tsebo (KM)

- Tshebetso tsa Kgwebo
- Ditaba tsa Dikahare tsa Kgwebo
- Sehlopha sa batho ba Abelanang Matshwenyeho kapa Kgahleho ya ntho
- Diprojeke tsa KM

9.5.2 Lekala le shebaneng le Ditaba tsa Basebetsi

- Difaele tsa Basebetsi
- Dikonteraka, Maemo a Tshebeletso le Ditumellano tse Ding
- Direkoto tsa Molao tsa Basebetsi
- Direkoto tsa Letlole la Peshene
- Direkoto tsa Boiketlo ba Basebetsi
- Ditefello le Dibenefiti tsa Basebetsi
- Taolo ya Diposo
- Ho Thaotha, Ho Kgetha Le Ho Kenya
- Thupelo le Ntshetsopele
- Taolo le Tekolo ya Tshebetso
- Dikamano le Basebetsi
- Ho Ithuta Mosebetsing
- Dibasari

9.5.3 Mohlanka e Moholo wa Ditjhelete

Direkoto tsa taolo ya ditjhelete le bobalamatlotlo ba ditjhelete bo amanang le dihlopha tse latelang:

- Direkoto tsa Akhaonte ya Banka
- Dibuka tsa Bobalamatlotlo le Ditatemente tsa Ditjhelete
- Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Selemo le Meralo ya Mokga jwalo ka ho Lokisitswe ke Molao wa Taolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba, 1999 (Molao wa Nomoro ya 1 wa 1999)
- Direkoto tsa lekgetho la VAT (Value Added Tax) le Ho Lefa ka ho ya ka Lekenno (PAYE)
- Direkoto tsa Bobalamatlotlo
- Direjistara tsa Matlotlo
- Ditumellano tsa Boemo ba Tshebeletso (SLA) le Bafepedi
- Taolo ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Kahare
- Ntshetsopele ya Leano le Taolo ya Kahare
- Taolo ya Ditshenyehelo le Kuno
- Taolo ya Meputso ya Basebetsi le Bakoloti
- Tsamaiso ya Tshebetso ya Phepele

9.5.4 Thekenoloji ya Tlhahisoleseding ya Dikgokahano

- Maano
- Thero ya Kaho ya Kgwebo
- Phumano le ho kengwa ha mekgwatshebetso ya Thekenoloji ya Tlhahisoleseding ya Dikgokahano
- Phano le Tshehetso ya Ditshebeletso tsa Thekenoloji ya Tlhahisoleseding ya Dikgokahano
- Dikonteraka
- Diprojeke
- Dilaesense
- Ditlaleho

9.6 Karolo ya Leano la Moruo la Matjhaba le la Lebatowa

9.6.1 Multilateral Development Banks & Concessional Finance

- *Multilateral Development Banks*
- Mekgatlo ya Matjhaba
- Leano la Ntshetsopele ya Lefatshe Lohle le Dittjhelete tsa dipehelo tse bonolo (mosebetsi wa Ho Fetoha ha Tlelaemete; Dittjhelete bakeng sa Ntshetsopele; IDA; ADF)

9.6.2 Nyalano ya Moruo wa Afrika

- *Southern African Customs Union (SACU)*
- *Southern African Development Communities (SADC)*
- *Africa Continental*

9.6.3 Mebaraka ya Lefatshe lohle le E ntseng e Hlahella

- *Brazil, Russia, India, China, South Africa (BRICS)*
- *Group of 20 (G20)*
- *International Financial Architecture (IMF; G24; Paris Club)*

9.7 Mohlanka e Moholo ya Rekang Thepa le Ditshebeletso

9.7.1 Konteraka tse hlophiswang ke Lekala la Matlotlo la Naha bakeng sa thepa kapa ditshebeletso tse hlokehang

- Mekgwatshebetso ya Kahare
- Thuso ya Setekgeniki ho Ditheo tsa Mmuso
- Diprojeke tsa ho Romela Mosebetsi Ka Ntle ka ho ya ka Mawa
- Ho Ikamahanya le Tsamaiso ya Dikonteraka
- Tekolo le ho Fana ka Konteraka tse hlophiswang ke Lekala la Matlotlo la Naha bakeng sa thepa kapa ditshebeletso tse hlokehang

9.7.2 Ho Lebela Taolo ya SCM le ho Ikamahanya le Melao

- Mangolo a ho arabela ho lokolwa ditlamong le dimemo (dikopo di fumanwa ho tswa mekgeng ya mmuso).
- Mangolo a ho arabela ho ananelwa (dikopo di fumanwa ho tswa mekgeng ya mmuso)
- Mangolo a ho arabela ho dithibelo le dimemo (dikopo di fumanwa ho tswa mekgeng ya mmuso).
- Ditlaleho le mangolo a tekolo ya boiketo (dikopo di fumanwa ho tswa mekgeng ya mmuso).
- Ho reka thepa le ditshebeletso ka mokgwa o mong le ditlaleho tsa ho ntlafatsa konteraka
- Mangolo a ho arabela ditlaleho (dikopo di fumanwa ho tswa mekgeng ya mmuso).
- Mangolo/di-emeile tsa karabelo ya kopo ya dikeletso (dikopo di fumanwa ho tswa mekgeng ya mmuso).
- Ditlhahiso le/kapa diwekeshopo.
- Ho reka thepa le ditshebeletso ka ho ya ka mawa
- Diphuputso
- Mokgwatshebetso wa Ho Reka Thepa le Ditshebeletso ke Mmuso

9.7.3 Tlhahisoleseding ya SCM, Dikgokahano le Thekenoloji

- Ditaba tsa Leano
- Thero ya Mokgwatshebetso wa Ho Reka Thepa le Ditshebeletso
- Taolo ya Thekenoloji ya Tlhahisoleseding ya Dikgokahano (Leano, Mekgwatshebetso, Maemo a Amohelehileng, jj)
- Tlhahisoleseding ya Bafepedi
- Meralo ya Mekgwatshebetso e ka Sehloohong
- Diphetho tsa Tekolo

9.7.4 Leano la SCM le Molao

- Shejulu ya ditshwaelo tsa setjhaba tse kopantshitsweng tse hlahisitsweng ka nako ya ntshetsopele le matlafatso ya melawana ya leano
- Diphuputso
- Ditokomane tsa Hlophollo ya Leano
- Ho fana ka di-IN/Ditataiso le ditaalo tse ding tsa bolebedi

9.8 **Leano la Lekgetho le Mokga wa Ditjhelete**

9.8.1 Ntshetsopele ya Mokga wa Ditjhelete

- Tsamaiso ya Mmaraka
- Ntshetsopele ya Mokga wa Ditjhelete
- Ho Akaretswa ha tsa Dijhelete

9.8.2 Ditshebeletso tsa Ditjhelete

- Tshireletso ya Setho se Tsetelang

- Ditshebeletso tsa Poloko le Inshoreense
- Ditjhelete tsa Ho Beha Meja Fatshe

9.8.3 Botsitso ba Ditjhelete

- Taolo e Utlwahalang
- Botsitso ba Ditjhelete
- Mebaraka ya Ditjhelete le Ho ba le Tlhodisano

9.8.4 Hlophollo ya Lekgetho la Moruo

- Dikgothaletso tsa Lekgetho la Mefuta Yohle ya Diphedi
- Lekgetho la Khabone
- Mokgwa wa ntshetsopele e hlwekileng le Phokotso ya Tshwelo ya Dikgase e nang le Ditifikeiti – Ho lokolwa ditlamong
- Letlole la Thekenoloji e Hlwekileng
- Ditjhelete le Ditherisano tsa Ho Fetoha ha Tlelaemete
- Lefapha la Ditaba tsa Tikoloho Mintech (Dikopano tsa Tikoloho)
- Leano la Phetolo ya Ditjhelete tsa Tikoloho
- Tefiso ya Tlhahiso ya Motlakase
- Kgwebo tsa Tshwelo ya Kgase
- Mesebetsi ya Paballo ya Ho Sebetsa Hantle ha Eneji
- Makgetho a Dibeso
- Moruo o Fokotsang Dikotsi Tikolohong
- Lekgetho la *Incandescent Globe*
- Sehlopha sa Tshebetso sa Mafapha a Mangata mabapi le Eneji
- Ho Fetolwa ha Lekgetho la Makoloi
- Bili ya Phetolo ya Melao ya Lekgetho ya Komiti ya Lab

9.8.5 Moralo wa Lekgetho la Molao

- Bili ya Phetolo ya Melao ya Lekgetho
- Makgetho a Kgwebo
- Makgetho a Matjhaba
- Lekgetho la Lekenno la Motho ka Seqo
- Makgetho a sa Tobang

9.9 Ofisi ya Mobalamatlotlo Kakaretso

9.9.1 Kaho ya Bokgoni

- Thupelo ya di-*Chartered Accountant* le Mawa a Papatso
- Ditjhelete tsa Mpho bakeng sa lenaneo la CAA
- Thuto, Thupelo le Ntshetsopele ya Taolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba

- Mesebetsi ya Kaho ya Bokgoni ya MFMA
- Mesebetsi ya Kaho ya Bokgoni ya PFMA

9.9.2 Ho kengwa tshebetsong ha MFMA

- Melawana e ntshitsweng ka ho ya ka MFMA
- Disekhula tsa MFMA
- Ditlaleho tsa ho ikamahanya le molao tsa MFMA
- Diajenda, ditlahiso, diqeto, le metsotso ya Dikopano tsa Kgokohano tsa MFMA
- Databeise ya dipotso le dikarabo tsa MFMA Helpdesk
- Ditlaleho tsa *Financial Management Capability Maturity Model Assessment*
- Direshio le ditlaleho tsa tekolo ya tswelopele ya MFMA
- Diphatlalatso – Methiriele ya tshehetso, Dikhalendara, Dibukana
- Merero ya Ho Fihlela Hape Ditjhelete tsa Masepala le tlhahisoleseding e amanang le hoo
- Mangolo a karabo ya Lekala la Matlotlo la Naha ho bomasepala ka ho ya ka karolo ya 46 ya MFMA e amanang le Dikadimo tsa Bomasepala
- Mangolo a karabo ya Lekala la Matlotlo la Naha ho bomasepala ka ho ya ka karolo ya 33 ya MFMA e amanang le dikonteraka tsa nako e telele tse behang ditlamo tsa dtjhelete ho bomasepala le kamora dilemo tse tharo
- Mangolo a karabo ya Lekala la Matlotlo la Naha ho bomasepala ka ho ya ka karolo ya 170 ya MFMA e amanang le dikopo tsa ho lokollwa ditlamong kapa ho ananelwa bakeng sa ho se ikamahanye le diphelelo tsa MFMA kapa efe kapa efe ya melawana ya yona
- Ditsebiso tsa Ho Lokollwa Ditlamong Semmuso tse saennweng le ho ntshwa ke Letona la Ditjhelete
- Tlhahisoleseding le ditlaleho tsa tshebediso le tshebetso tsa Dithuso tsa Taolo ya Ditjhelete

9.9.3 Tshehetso le Tlaleho ya Bobalamatlotlo

- Letlole la Lekeno la Naha le Lenaneo la Kaho Botjha le Ntshetsopele
- Sehlopha sa ditjhelete le tsamaiso
- Sehlopha sa puso e bohareng
- Sehlopha sa Moruo, Sehlopha sa Toka le Ditshebeletso tsa Tshireletso
- Sehlopha sa Ditshebeletso tsa Setjhaba
- Tshehetso ya Mebuso ya Selehae

9.9.4 Tshehetso ya Tekolo ya Kahare

- Ditekolo tsa Mafapha le Ditlaleho
- Ditlaleho tsa Komiti ya Tekolo
- Metsotso ya Foramo ya *Chief Audit Executive (CAE)*
- Dikopo/Dipotso/Dikarabo
- Ngollano le *Institute of Internal Auditors*
- Tiisetso ya Boleng ya Ka Ntle
- Boemo ba Naha

- Merero ya Tshehetso
- Dimemorandamo tsa tshebedisano (di-MOUs) le ditheo
- Tekolo ya Boemo ba ho Itokisetsa
- Ditokomane tsa Diphuputso (ditlaleho, matoto a dipotso, le dikarabo)

9.9.5 Tshehetso ya Taolo ya Dikotsi

- Tshehetso ya Mmuso wa Naha
- Tshehetso ya Mebuso ya Diprovence
- Tshehetso ya Mebuso ya Selehae
- Merero e Hlokehang/Diprojeke
- Ditheo tsa profeshenale
- Ditaba tsa Palamente
- Ditlaleho tse Akaretsang

9.9.6 Ditshebeletso tsa Tshehetso ya Setekgeniki

- Ditatemente tsa Ditjhelete tsa Selemo
- Meralo
- Tshebetso tse Ananetsweng ka Kakaretso tsa Bobalamatlotlo (*Generally Recognised Accounting Practice (GRAP)*)
- Maemo a amohelehileng a IPSAS
- Maano a Taolo ya Ditjhelete
- Ditaello tsa Lekala la Matlotlo
- Komiti ya Tekgeniki

9.9.7 Ho Lebelo Taolo le ho Ikamahanya le Molao

- Tshehetso ya PFMA
- Ditlwaelo le Maemo a Amohelehileng a Lekala la Matlotlo
- Phano ya Matla
- Manollo le tshebediso ya PFMA, Melawana ya Lekala la Matlotlo le Ditaello tsa Lekala la Matlotlo ka ditataiso le disekhula ho *Financial Management Capability Maturity Model*
- Memo ya Kabinete le Diphetho tsa Tekolo
- Ditlaleho tsa Ntlafatso ya Taolo ya Ditjhelete
- Ho nka Karolo sehlopheng sa tshebetso ho Ditlaleho tsa Ho se Itshware Hantle Ditjheleteng
- Ho Nka Karolo ha Lekala la Matlotlo la Naha Komiting e Hokahanyang Mesebetsi e Kgahlanong le Bobodu
- Diforamo tsa kgokahano tsa PFMA
- Ditaba tsa Palamente
- Ditaba tse amanang le Thepa kapa Ditshebeletso tse Hlokehang
- Ditlaleho tsa ditefello tsa bafedi matsatsing a 30
- Moralo wa Ho Ikamahanya le Molao
- Taolo ya ditjeho

9.9.8 Ditshebeletso tsa Tekolo e Ikgethang

- Ditlaleho tsa Tshebetso ya Tekolo
- Ditlaleho tsa Dipatlisiso tsa Forensiki
- Tlaleho ya Thibelo ya Boqhekanyetsi

9.9.9 Nyalano ya Mekgwatshebetso ya Ditjhelete (BAS, LOGIS, PERSAL le VULINDLELA)

- Direkoto tsa Moralo wa Mekgwatshebetso
- Dikopo tsa Taolo ya Phetolo ya Mekgwatshebetso
- Dibukana tsa Mekgwatshebetso
- Dibukana tsa Thupelo
- Difaele tsa *Audit Log*
- Ditlaleho tsa Tekolo ya Mekgwatshebetso ya Selemo

9.10 **Ofisi ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete**

9.10.1 Dipalopalo tsa Ditjhelete tsa Setjhaba

- Diakhaonte tsa Naha
- Diakhaonte tsa Diprovense
- Mokga wa Mmuso ka Bophara
- Dipalopalo tsa Ditjhelete tsa Setjhaba

9.10.2 Thero ya Ditshenyehelo

- Tshebetso ya Kabo ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete tse ka Sehloohong
- Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Naha
- Ho Fetolwa ha Ditekanyetso tsa Ditjhelete
- Thero ya Nako e Bohareng

9.10.3 Kgokahanyo ya Ntshetsopele ya Matjhaba

- Dithuso tsa Ditjhelete tsa Dimpho
- Ditlaleho

9.10.4 Leano la Lekeno la Mmuso

- Moralo wa Lekeno la Mmuso
- Hlophollo ya ditshenyehelo
- *Di-Macro-Economic Balance* le *di-Savings*
- Hlophollo ya Ditlaleho tsa Ditshupo tsa Ditjhelete
- Balanse ya Sebopeho sa Ditekanyetso tsa Ditjhelete
- Dintho tsa mefutafuta
- Leano la Basebetsi

- *Fiscal Block*: Ditshenyehelo
- *Fiscal Block*: Tlhoko ya Kadimo ya Mokga wa Mmuso (PSBR)

9.10.5 Karolo ya Taolo ya Ditheo tsa Mmuso

- Ditjhelete tsa Basebetsi ka Kakaretso
- Ditaba tsa Taolo ka Kakaretso

9.10.6 Karolo ya Ditlhapiso tsa Mokga wa Mmuso

- Dipenshene tsa Setjhaba le Masole
- Ditlhapiso tsa Mokga wa Mmuso le Bolepi

9.11 **Ditjhelete tsa Setjhaba**

9.11.1 Ditshebeletso tsa Tsamaiso

- Ofisi ya Mopresidente
- Taolo ya Ditshenyehelo
- Ditekanyetso tsa Ditjhelete
- Ditekanyetso tse Lokisitsweng tsa Ditshenyehelo tsa Naha (AENE)

9.11.2 Ditshebeletso tsa Moruo

- Ditshebeletso tsa moruo le meralo ya motheo
- Hlophollo le tshehetso ya leano
- Ditheo tsa setjhaba: ditjhelete le ditaba tse amanang le hoo
- Ditaba tsa ditjhelete le tse amanang le hoo bakeng sa Mafapha a latelang:
  - Temo le Botshwasatlhapi
  - Ditaba tsa Tikoloho
  - Ntshetsopele ya dibaka tsa Mahaeng le Ditaba tsa Mobu
  - Mehlopi ya Diminerale
  - Saense le Thekenoloji
  - Kgwebo le Indasteri
  - Kgwebo tsa Mmuso
  - Bohahlaudi
  - Lefapha la Ntshetsopele ya Moruo
  - Ntshetsopele ya Kgwebo tse Nyenyane

9.11.3 Ditshebeletso tsa Bophelo le Ntshetsopele ya Setjhaba

- Ditaba tsa ditjhelete le tse amanang le hoo bakeng sa Mafapha a latelang:
  - Lefapha la Bophelo
  - HIV/AIDS
  - Ntshetsopele ya Setjhaba
  - Diketsahalo tsa mebuso e fapaneng ka hara naha
  - Mekgwatshebetso ya Dithuso le Tsamaiso

9.11.4 Thuto le Mafapha a Amanang le hoo mmoho le Mesebetsi

- Bonono le Setso
- Thuto ya Motheo
- Thuto e Phahameng
- Mesebetsi
- Dipapadi le Boikgathollo

9.11.5 Ditshebeletso tsa Tshireletso

- Sehlopha sa Toka e nang le Nyalano
- Ditshebeletso tsa Tlhabollo
- Toka le Ntshetsopele ya Molaotheo
- Tshireletso ya Puso
- Bohlwela ba SAPS bo sebetsanang le Bonokwane
- Bolaodi ba Ditletlebo bo Ikemetseng
- Polokeho le Tshireletso

9.11.6 Ntshetsopele ya Dibaka tsa Ditoropo le Meralo ya Motheo

- Lefapha la Dikgokahano ka Mehala le Ditshebeletso tsa Poso
- Lefapha la Bodulo ba Batho
- Lefapha la Eneji
- Lefapha la Transporoto
- Lefapha la Metsi le Dikgwerekgwere
- Lefapha la Puso e nang le Tshebedisano le Ditaba tsa Setso

9.12 **Dikamano tsa Mebuso e ka hara Naha (IGR)**

9.12.1 Hlophollo ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Mebuso ya Selehae

- Leano la Ditjhelete
- Ho Lebela Ditekanyetso tsa Ditjhelete
- Dithuso tsa Taolo ya Ditjhelete
- Dithuso tsa Tlhophiso botjha
- Melawana ya Bomasepala
- Disekhula tsa MFMA
- Ditataiso tsa Bomasepala
- Tlhaahisoleseding ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Bomasepala
- Dikabo tsa Bomasepala
- Masedinyana a Mmuso a Ditokiso tsa Hara Selemo
- Dishejulu tsa Tefello ya Dithuso tse nang le Dipheho
- Tlhaahisoleseding ya Karolo ya 71 ya MFMA (Tsamaiso ya Hara Selemo, Tebello le Tlaleho)
- Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Mebuso ya Bomasepala le Ditekolo tsa Ditshenyehelo
- Boemo ba Ditjhelete tsa Mebuso ya Selehae

9.12.2 Leano le Thero ya Mebuso e Kahara Naha

- Moralo wa Lekeno la Mebuso e Kahara Naha
- Khomishene ya Ditjhelete le Lekeno la Mmuso
- Lekala la Dipalopalo la Afrika Borwa
- Ditekolo tsa Lekeno la Mebuso e Kahara Naha
- Dikopano tsa Mebuso e Kahara Naha

9.12.3 Meralo ya Motheo ya Mebuso ya Diprovence le ya Selehae

- Mokgwatshebetso wa Tebello ya Meralo ya Motheo
- Ho Lebela le ho Tlaleha
- Lenaneo la ntlafatso ya phano ya meralo ya motheo (IDIP)
- Meralo ya motheo ya mebuso ya selehae

9.12.4 Hlophollo ya Ditekanyetso tsa Ditjhelete tsa Diprovence

- Ditokomane tsa ditekanyetso tsa ditjhelete
- Ngollano le diprovence
- Ngollano le mafapha a naha
- Karolo ya lekeno
- Dithuso tse nang le dipehelo

9.12.5 Lenaneo Ntshetsopele ya Boahisani

- Ditjhelete tsa Thuso
- Ditekanyetso tsa Ditjhelete
- Dithuso tse nang le dipehelo le phetiso ya Thuso ya Setekgeniki
- Dishejulu tsa Tefello – Safety Web, CFO, IGR
- Lenaneo
- Diprojeke – Bomasepala ba 18 (Ditlelaente tsa Bohlokwa), Thero, Meralo ya Motheo, Ho Kengwa Tshebetsong le Taolo ya Sebaka

9.13 **Leano la Moruo**

- Ditleleho sa Nako le Nako
- Dithempoleiti
- Diphuputso
- Kaho ya Bokgoni
- Ho etsa Mohlala le Bolepi

9.14 Taolo ya Matlotlo le Dikoloto

9.14.1 Tebelo ya Mokga

- Tshebediso ya Karolo ya 54 le Karolo 51 tsa PFMA bakeng sa ditheo tsa Shejulu ya 2 le 3b
- Tshebediso ya Karolo ya 70 ya PFMA (tiisetso) bakeng sa ditheo tsa Shejulu ya 2 le 3b
- Ditshwaelo tsa ditefiso tsa selemo le selemo tsa Boto ya Metsi ka ho ya ka Karolo ya 42 ya MFMA

9.14.2 Taolo ya Dikoloto

- Ho fana ka sekoloto le taolo ya sona
- Thuso tsa ditjhelete ka dipehelo tse bonolo
- Tshebetso tsa dikoloto (basebetsi ba tsamaiso le tshehetso ba sa teaneng le ditlelaente)
- *Di-RSA retail bond*
- Dikotsi tsa naha

9.14.3 Ditshebetso tsa Ditjhelete

- Nyalano ya Mekgwatshebetso
- Taolo ya Tjhelete
- Bobalamatlotlo le Tlhahisoleseding

9.14.4 Taolo ya Mawa le Dikotsi

- Dikotsi tsa Mmaraka
- Dikotsi tsa Naha
- Dikotsi tsa Mekitlane

9.14.5 Taolo le Hlophollo ya Ditjhelete

Diboto tse kgethuweng bakeng sa ditheo tse latelang: DBSA, SASRIA, Landbank le Public Investment Corporation (PIC)

Taolo ya Kgwebo

- Hlophollo ya Matsete
- Ditheo tsa Ntshetsopele ya Ditjhelete
- Tshebetso tsa Lekala la Matlotlo

10. DITSHEBELETSO TSE LENG TENG BAKENG SA SETJHABA HO TSWA HO LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA LE KA MOO BA KA FIHLELANG DITSHEBELETSO TSEO

10.1 Di-RSA Retail Savings Bond

Di-RSA Retail Savings Bond ke matsete a entsweng le Mmuso wa Afrika Borwa a fumanang phaello e fetohang, e sa fetoheng, kapa e amahangwang le infleishene nakong eo ho tsetetsweng ka yona. Di-RSA Retail Savings Bond di radilwe ka mokgwa wa ho etsa hore di fihlelehe ka ho ya ka moo ho ka kgonahalang ke setjhaba hore se tsetele ditjhelete tsa sona, mme se fumane dipoelo tse sireletsehileng tse amanang le mmaraka hodima matsete a sona. Ho na le mefuta e meraro ya di-RSA Retail Savings Bond tseo ho fanwang ka tsona:

- RSA Retail Savings Bond ya Sekgahla se sa Fetoheng
- RSA Retail Savings Bond e amahangwang le Infleishene
- RSA Retail Savings Top-up Bond

Batho bohle ba leng baahi ba naha kapa badudi ba saruri ba Rephaboliking ya Afrika Borwa ba na le dinomoro tsa boitsebiso tse sebetsang tsa Afrika Borwa, mme ba na le akhaonte ya banka le ditheo dife kapa dife tsa ditjhelete ka hara Rephaboliki, ba tshwaneleha ho reka di RSA Retail Savings Bond. Batho ba dilemo tse ka tlase ho 18 ba tshwanetse ho fumana tumello e ngotsweng ya batswadi pele ba ka tsetela ho di-RSA Retail Savings Bond, ntle le haebe batho bao ba nyetse kapa ba fuwe boemo ba boholo ka ho ya ka dipehelo tsa Molao wa Dilemo tsa Boholo, 1972 (Molao wa Nomoro ya 57 wa 1972).

10.2 Ho reka di-Retail Bond

Ho na le mehato e meraro e bonolo eo o ka e latelang bakeng sa ho tsetela ka retail bond:

1. INGODISE (FANA KA DINTLHA TSA HAO KA SEQO)

HO KAE?

- Lekaleng lefe kapa lefe la Poso ya Afrika Borwa
- Webosaeteng ya RSA Retail Savings Bond - www.rsaretailbonds.gov.za Ha o le dilemo tse ka tlase ho 18 mme o eso nyale kapa o eso fuwe boemo ba boholo ka ho ya ka Molao wa Dilemo tsa Boholo, o ke ke wa etsa kopo ka mokgwa wa elektroniki. Ho hlokeha tumello e ngotsweng ya batswadi kapa bahlokomedi ba hao.
- Ka ho otloloha Lekaleng la Matlotlo la Naha – 240 Madiba Street, Hukung ya Thabo Sehume and Madiba Streets, Pretoria, 0002.
- Ka mohala – (012) 315 5888 Hang ho ba o ngodiswe, o tla fumana nomoro e ikgethang ya referense e tla sebediswa jwalo ka referense ha o lefa/transfera ditefello akhaonteng ya banka ya RSA Retail Savings Bond.

2. KGETHA BONTO LE NAKO EO E TLA FihLELA BOPHETHEHI (MATURITY) KA YONA

- Lekaleng lefe kapa lefe la Poso ya Afrika Borwa
- Webosaeteng ya *RSA Retail Savings Bond* - www.rsaretailbonds.gov.za
- Ka ho otloloha Lekaleng la Ditjhelete la Naha – 240 Madiba Street, Hukung ya Thabo Sehume and Madiba Streets, Pretoria, 0002.
- Ka mohala – (012) 315 5888 Hang ho ba o ngodiswe, o tla fumana nomoro e ikgethang ya referense e tla sebediswa jwalo ka referense ha o lefa/transfera ditfello akhaonteng ya banka ya *RSA Retail Savings Bond*.

3. LEFA

JWANG?

- Lekaleng lefe kapa lefe la Poso ya Afrika Borwa
- Internet Banking
- Kenya tjhelete ka ho otloloha bankeng

10.3 e-Tenders Portal

Ofisi ya Mohlanka e Moholo ya ReKang Thepa le Ditshebeletso (OCPO) e fuwe thomo ya ho etsa bonnete ba hore mekgatlo ya setjhaba mona Afrika Borwa e ikamahanya le karolo ya 217 ya Molaotheo ha e sebedisa ditjhelete tsa balefi ba lekgetho ho reka thepa, ditshebeletso le mesebetsi. *e-Tender Publications Portal* ke o mong wa mesebetsi e entsweng ke OCPO ho tshehetsa mokgwa wa ho reka thepa le ditshebeletso o se nang leeme, o nang le tekano, o sebeletsang pepeneneng, o nang le tlhodisano hape o bolokang ditjhelete ka fasilithi e bonolo ho e fihlela, ya bokeno bo le bong e laolwang ke thekenoloji. Tshebeletso ke maiteko a ho ntlafatsa menyetla bakeng sa kgwebo mona Afrika Borwa ho hlwaya le ho hlodisana bakeng sa menyetla ya dithendara tsa mmuso tse hlahisitsweng.

Ho tshwanetswe ho elwa hloko hore *portal* ena e hlahisa dithendara tsa mokga wa mmuso tse leng teng letsatsi le leng le le leng mona Afrika Borwa. *Portal* e laolwa ke OCPO e behang leano hodima taba, tshebetso le ho hokahanya tsamaiso le basebedisi maemong a mmuso wa naha, diprovense le selehae. Tshehetso ya setekgeniki, tlhokomelo le ho tshwarwa ha *portal* ena ho etswa ka SITA.

Portal ena e fana ka tshebetso e latelang:

- Phatlalatso ya ditsebisu tsohle tsa dithendara, e tsamayang le ditokomane tsa semmuso tsa dithendara le Dipheho le Sebopeho kapa tlhaloso e nngwe ya tshebetso e ka sebediswang.
- Phatlalatso ya dintho tse lokelwang ho lokiswa ke ditheo tse fuwang mesebetsi.
- Phatlalatso ya ditsebisu tsa ho Neha le bonyane ba tlhahisoleseding bo behuweng ke OCPO.
- Tlhahisoleseding e felletseng ya melawana le ditataiso tsa ho reka thepa le ditshebeletso.

- Bokgoni ba ho fuputsa ho hlwaya menyetla ka:
  - Sehlopha sa dihlahiswa: Mohlala, Makoloi kapa sesebediswa sa bongaka kapa Sesebediswa sa ITC
  - Mofuta wa Thendara: Mohlala, Kopo yha Ho Iketa (RFB), Kopo ya Khotheishene (RFQ), Kopo ya Tlhaahisoleseding (RFI);
  - Boemo ba Thendara: Mohlala, E Phatlaladitsweng, Eo Ho Fanweng ka Yona, le e Hlakotsweng;
  - Lebatowa: Mohlala, Provense, Lefapha, Masepala, Setereke; Mokga: Mohlala, Bophelo, Thuto kapa Transporoto.

Ha ho na tefiso ho bao ba nang le dikonteraka kapa bafepedi bakeng sa tshebeletso ena. *E-Tender Publishing Portal* hape e fumaneha mahala ho ka sebediswa ke mekga ya tebelo, mehlodi ya ditaba, le setjhaba.

11. HO SEBETSWA HA TLHAHISOLESERING YA MOTHo KA SEQO

Lekala la Matlotlo la Naha le behile maano a tshireletso ya tlhahisolesering ya motho ka seqo mme la hlhisa mokgwatshebetso wa Taolo ya Tshireletso e Ikamahanyang le Molao ya Tlhahisolesering ya Motho ka seqo ya Lekala la Matlotlo la Naha (maano; ditataiso; dibukana, diforomo, Batlatsi ba Bahlanka ba Tlhahisolesering) ho etsa bonnete ba hore ho latelwa molao. Re ntse re tswela pele ho sebeletsa ho ntlafatsa le ho hlokomela mokgwatshebetso mme ho ntse ho le jwalo re hokahana ka bophara ka maano a rona a tshireletso ya tlhahisolesering ya motho ka seqo le basebetsi bohle ekasitana le bakgathatema ba tshwanetseng.

11.1 Ho bokella Tlhahisolesering ya Motho ka Seqo

11.1.1 Lekala la Matlotlo la Naha le bokella tlhahisolesering ya motho ka seqo ka tsela e molaong feela hape e se nang leeme. Ha re bokella tlhahisolesering ya motho ka seqo ka ho otloloha ho tswa ho wena, re tla bolela ka moo re batlang ho e sebedisa ka teng, re fane ka ditlha tsa moo o ka itenyang le Batlatsi ba Bahlanka ba Tlhahisolesering, mme re kope tumello ya hao.

11.1.2 Ha re bokella tlhahisolesering ya motho ka seqoka ditsela tse ding, re tla bolela diwebosaeteng tsa rona ka moo re batlang ho e sebedisa ka teng mme re fane le ka dintlha tsa moo o ka itenyang le rona. Ha re tlangwe ho neha Lekala la Matlotlo la Naha tlhahisolesering ya hao ka seqo. Le ha ho le jwalo, re kopa hore o ele hloko hore ho na le ditshebeletso tse ding tseo re ka nnang ra se kgone ho fana ka tsona ntle le tlhahisolesering ya hao ya seqo.

11.1.3 Ha re fana ka tlhahisolesering ya hao ya seqo ho Lekala la Matlotlo la Naha, wena o dumellana le diphelele le maemo a boletsweng karolong ena. Ha o sa dumellane le diphelele le maemo a mona kahare, re kopa hore o ele hloko hore ditshebeletso tse ding tseo re fanang ka tsona (ho kenyelletsa le dikarabo tsa dipotso tsa hao) o ke ke wa kgona ho di fumana.

11.2 Tlhahisolesering ya Motho ka Seqo eo Re e Bokellang

11.2.1 Lekala la Matlotlo la Naha le sebedisa tlhahisolesering ya motho ka seqo eo re e fumanang ho tswa ho wena ho phethisa dikonteraka le ditransekeshene tse fihletsweng pakeng tsa hao le Lekala la Matlotlo la Naha. Lekala la Matlotlo la Naha le ke ke la bokella, la sebedisa, kapa la neha motho ofe kapa ofe wa boraro tlhahisolesering efe kapa efe ya hao ka seqo, e jwalo ka ena e latelang, ntle le tumello ya hao.

Tlhahisolesering e mabapi le:

- Difilosofi tsa motho ka seqo, ditumelo, kapa bodumedi
- Borabe, bohlobo, ho qhwala mmeleng/kelellong, direkoto tsa bonokwane, kapa tlhahisolesering e nngwe e ka bakang ho kgethollwa setjhabeng.
- Tokelo ya basebetsi ya ho itlhophisa, ho kenela ditherisano tse kopanetsweng le bahiri, kapa diketsahalo tse ding tse kopanetsweng.

- Ho nka karolo diketsahalong tsa boipelaetso, diphethishene, kapa ho sebedisa ditokelo tse ding tsa dipolotiki.
- Kalafo tsa bongaka kapa diketso tsa thobalano.

11.3 Ka moo Re Sebedisang Tlhahisoleseding ya Motho ka Seqo

11.3.1 Lekala la Matlotlo la Naha le sebedisa tlhahisoleseding ya motho ka seqo eo re e fumanang ho tswa ho wena ho phethisa dikonteraka le ditransekeshene tse fihletsweng pakeng tsa hao le Lekala la Matlotlo la Naha.

11.3.2 Lekala la Matlotlo la Naha le sebedisa tlhahisoleseding ya hao ka seqo ho lekola bao e ka bang basebetsi jwalo ka karolo ya tshebetso ya ho thaotha, ho o neha tlhahisoleseding e tshwanetseng eo o ka bang le kgahleho ya yona, jwalo ka tlhahisoleseding e mabapi le dihlahiswa, le ditshebeletso tsa rona.

11.3.3 Lekala la Matlotlo la Naha ka dinako tse ding le ka neha mofani wa ditshebeletso hore e sebetse tlhahisoleseding ya hao kapa a etse diketsahalo tse ding tse jwalo lebitsong la lona. Tlhahisoleseding ya motho ka seqo e nehuweng bafani ba ditshebeletso bakeng sa morero ona e tla sebediswa feela bakeng sa diketsahalo tseo mofani wa ditshebeletso a laetsweng ho di etsa. Maemong ana, Lekala la Matlotlo la Naha le mofani wa ditshebeletso bat la tlangwa ke tumellano ya ho ba le sephiri sa hore ba se utulle dintlha tsa ketsahalo le hore ba se sebedise tlhahisoleseding mererong e meng e fapaneng le eo e bokelletsweng bakeng sa ona.

11.3.4 Lekala la Matlotlo la Naha le ke ke la sebedisa tlhahisoleseding ya motho ka seqo eo re e fumanang ho tswa ho wena bakeng sa merero e meng e fapaneng le e boletsweng nakong ya pokello. Leha ho le jwalo, re ka sebedisa tlhahisoleseding ho—ntle le ho hlahisa boitsebiso ba motho—bokella dintlha tsa dipalopalo kapa merero ya diphuputso.

11.4 Tlhahisoleseding ya Motho ka Seqo ho Batho ba Boraro

11.4.1 Ka molao, Lekala la Matlotlo la Naha ha le utulle kapa ho fana ka tlhahisoleseding ya motho ka seqo eo re e fumanang ho tswa ho wena le e nehe motho ofe kapa ofe wa boraro, ntle le tlasa maemo a latelang:

- Ha re fumane tumello ya hao.
- Ha re sebedisa motho wa boraro ho tshwara tlhahisoleseding ya motho ka seqo ka botlalo kapa karolo ya yona, e leng eo re e bokelletsweng, bakeng sa ho phetha ditshebeletso tse hlokehang ho fihlela maikemisetso a rona.
- Ha re laelwa ke molao ho etsa jwalo.
- Ha ho hlokeha ho etsa jwalo ho sireletsa bophelo, mmele, kapa thepa ya batho, mme ho fumana tumello ya hao ho le boima.
- Haebe ho hlokeha ho etsa jwalo bakeng sa ho ntlafatsa bophelo ba setjhaba kapa ho kgothaletsa boiketlo le bophelo bo botle ba bana, ho fumana tumello ya hao ho le boima.
- Ha ho hlokeha ho sebedisana le di-ejensi tsa naha, mebuso ya selehae, kapa batho bao di ba kgethileng hore ba phethe mosebetsi o behuweng ka molao, empa ho fumana tumello ya hao ho sitisana le ho phethwa ha mosebetsi oo.

11.5 Ka moo Re Sireletsang Tlhahisoleseding ya Hao ya Seqo

- 11.5.1 Lekala la Matlotlo la Naha le sebedisa tsamaiso, tekgeniki, le tlhokomelo e bonahalang ya motho ka seqo ho sireletsa tlhahisoleseding ya hao ya seqo.
- 11.5.2 Lekala la Matlotlo la Naha le sebedisa mehato ya polokeho mme le nka mehato e hlokehang ya tokiso ho sireletsa tlhahisoleseding ya hao ya seqo ho tswa phihlelong e sa dumellwang, tahleho, tshenyehelo, phetolo, kapa ho ntshwa ntle le tumello. Le ha ho le jwalo, re kopa ho o hopotsa hore ha ho na thekenoloji ya bopaki ba ho hloleha e ka thibelang phihlelo e seng molaong ya tlhahisoleseding ya motho ka seqo.
- 11.5.3 Basebetsi ba Lekala la Matlotlo la Naha ba fumana thupelo kgafetsa mabapi le ho hlokomela tlhahisoleseding ya motho ka seqo.
- 11.5.4 Nqeng tseo bafani ba ditshebeletso ba hirilweng ke Lekala la Matlotlo la Naha ho fana ka ditshebeletso lebitsong la rona ba dumelletswe ho tshwara tlhahisoleseding ya motho ka seqo, re kgetha boradikoteraka ba tshwanetseng mme re ba laela ho saena ditumellano tsohle tse hlokehang tse mabapi le ho tshwara tlhahisoleseding ya motho ka seqo. Hape re sebedisa mehato yohle e hlokwang ke molao.

11.6 Pokello ya tlhahisoleseding ya motho ka seqo ka webosaete ya rona:

Tshebetso ya ho sireletsa tlhahisoleseding kapa dintlha

Ha re bokella tlhahisoleseding ya motho ka seqo ka diwebosaete tsa rona, re sebedisa tshebetso ya ho sireletsa tlhahisoleseding le dintlha ya *Secure Sockets Layer (SSL)* ho etsa bonnete ba hore ho ba le phetiso e bolokehileng ya tlhahisoleseding ya motho ka seqo.

12. HO FUMANEHA HA BUKANA

- 12.1 Bukana ena e fumaneha ka puo ya Senyesemane; le ha ho le jwalo, bakopi ba ka e fuwa ka puo tseo ba di batlang ka ho ya ka Leano la Puo le dumelletsweng la Lekala la Matlotlo la Naha.
- 12.2 Khopi ya Bukana ena kapa phatlalatso e ntjhafaditsweng ya yona, e fumaneha hape ho www.treasury.gov.za ekasitana le:
- 12.2.1 Ntlokgolo ya Lekala la Matlotlo la Naha hore e lekolwe ke setjhaba dihoreng tse tlwaelehileng tsa tshebetso;
- 12.2.2 Ho fuwa motho ofe kapa ofe ha a e kopa le kamora ho lefa tefello e utlwahalang e behuweng; le
- 12.2.3 Ho fuwa Bolaodi ba Tlhaahisoleseding ha bo e kopa.
- 12.3 Tefello ya khopi ya Bukana, jwalo ka ha ho boletswe sehlomathisong sa B sa Melawana, e tla tshwanelwa ho leshwa bakeng sa fothokhopi ka nngwe ya boholo ba A4 e entsweng.

13. HO NKA KAROLO HA SETJHABA HA HO HLAHISWA LEANO LE HA HO SEBEDISWA MATLA KAPA HO PHETHWA DITSHWANELO KE LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA

Lekala la Matlotlo la Naha le tla re nako le nako la phatlalatsa moralo wa maano webosaeteng ya lona mme le kope ditshwaelo le ditlhaliso ho tswa setjhabeng. Ho tla ba le di-*roadshow* moo setjhaba se tla lemoswa ka maano le dintho tse hlokehang bakeng sa ho nka karolo ha ho hlahiswa maano.

14. NTJHAFATSO YA BUKANA

Lekala la Matlotlo la Naha le tla re, ha ho hlokeha, la ntjhafatsa le ho phatlalatsa Bukana ena selemo le selemo.

E hlahisitswe ke

**DR DUNCAN PETERSE
MOHLANKA WA TLHAHISOLESERING: LEKALA LA MATLOTLO LA NAHA**

**BUKANA
YA PAIA**

MOLAO WA KGOHALETSO YA PHIHLELLO YA TLHAHISOLESERING

E Lokisitswe ka ho ya ka karolo ya 14 ya Molao
wa Kgothaletso ya Phihlello ya Tlhahisoleseding 2 wa 2000

Tshitwe 2023

Private Bag X115, Pretoria, 0001 | 40 Church Square, Pretoria, 0002 | Tel: +27 12 315 5944 | Fax: +27 12 406 9055 | www.treasury.gov.za

national treasury

Department:
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA